

*Claudio Mutti: **Kafkovské orgie a „jaro“ sionistů**
(Předseda ÚV Národní fronty František Kriegel a
první tajemník ÚV KSČ Alexander Dubček, duben
1968)*

Autor: Claudio Mutti

20. srpna 1967 vyplavily vltavské vody mrtvolu občana Spojených států Charlese Jordana. Šéf „neziskovky“ zvané Americký židovský spojený distribuční výbor (American Jewish Joint Distribution Committee, JDC), známé sionistické [1] organizace, přijel do Prahy, aby vypracoval plán destabilizace, chystané izraelskou špionáží. Zda jeho smrt připsat Sovětům (kteří ho měli v merku od dvaapadesátého), anebo samotné CIA, znepokojené skutečností, že KGB věděla o americké spolupráci s agentem JDC, zůstává nejasné. Epizoda každopádně podhaluje, že Praha se tehdy stala sídlem působení centrály sionistických tajných služeb pro východní Evropu. Posléze, vypuzena z Československa sovětskou intervencí, přesune se tato centrála do Istanbulu, kde zpravodajskou síť zreorganizuje Efraim Elrom alias „Hofstadter“; ta pak bude v květnu 1971 vyřazena skupinou Turecké lidově-osvobozené armády.

V Praze centrála usilovala o vytvoření podmínek pro návrat sionistického uskupení na

mocenský vrchol, jako tomu bylo za časů Rudolfa Slánského (v letech 1945 až 1951 generálního tajemníka ÚV KSČ). Za tím účelem nebyl nasazen pouze JDC, ale nejrůznější organizace a osobnosti mezinárodního sionismu. Že masivní nástup dotyčného uskupení do ideologických a kulturních kruhů Československa šedesátých let nenastal z iniciativy sionistů „domácích“, ale pod vedením „nadmárodních“ organizací jako jsou JDC, **Židovská agentura pro Izrael** (angl. The Jewish Agency for Israel, JAFI; zkr. hebrejsky: *Sochnut*), Židovské dokumentační středisko Simona Wiesenthala, izraelské vládní služby, Hudsonův institut (Hudson Institute), CIA, je známo dostatečně. Sionističtí předáci často odjížděli do různých zemí, aby tam pak ve svých bydlištích přijímali zástupce výše uvedených organizací (Prahu takto např. navštěvovali zástupce Židovské agentury John Ennals, rakouský sionista Golden, A. Bremberg, pracující pro americkou zpravodajskou agenturu a mnozí jiní) a následně i místních „elit“. Za obzvláště důležité se pochopitelně pokládalo „dobytí hromadných sdělovacích prostředků“. Slovenský stranický deník *Pravda* tak již 5. srpna 1968 mohl v souvislosti s „dubčekovskou érou“ (od ledna osmašedesátého) psát o tendenci k „naprostému požidovštění tisku, rozhlasu a televize“.

Pro ovládnutí kultury podniklo sionistické nátlakové uskupení silný útok. Takzvané „kafkovské orgie“ [2] byly jen předeheurou rozsáhlejších a nezřízenějších sionistických „nevázaností“ (vůči poutu československého státu), které již **Ferenc Fejtő-Fischel** šikovně prezentoval coby „nezbytný protest proti filoarabské politice Varšavské smlouvy“ a jako „běžný projev solidarity s Izraelem“. „Intelektuálové“ (eufemismus pro sionisty) prý jen „otevřeně podpořili právo bránit se, také útokem, proti stále jasnějšímu nebezpečí zničení“. Tento sionistický publicista dále připomíná některé příznačné skutečnosti: „Na čtvrtém sjezdu spisovatelů v Praze 27. – 29. června 1967 (tedy pár týdnů po „šestidenní válce“) vystoupilo několik řečníků s kritikou vládní politiky. Pavel Kohout tu osud Izraele srovnal s osudem pomnichovského Československa; spisovatel Jan Procházka, kandidát ÚV a donedávna Novotného důvěrník, četl dopis adresovaný stranickému vedení, v němž se ohrazuje vůči protizraelské kampani. Slovensky píšící spisovatel Ladislav Mňačko pár týdnů po sjezdu odjíždí do Izraele a pranýřuje pražskou vládu v západním tisku pro podlézavost (vůči SSSR) i za antisemitské a zpátečnické sklony.“ Televize posílila vysílání hebrejských témat. [3] Film vynesla „nová vlna“ (Forman, Passer, Chytilová aj.) až do Hollywoodu (Oscar za Menzelovy *Ostře sledované vlaky*, ale též *Obchod na korze* Kádára a Klose + dvojnásobná nominace Formana). I rozhlas hrál songy takové Yvonne Přenosilové (viz Lustigova *Dita Saxová*) či Hany Hegerové až do omrzení. V období tzv. „pražského jara“ si hlavní kulturní základnu sionisté zřídili v redakci *Literárních listů*. Na stránkách tohoto týdeníku se mj. opět vynořilo jméno **Evžena Löbla**, odsouzeném v procesu se Slánským na doživotí (v roce 1960 byl propuštěn, o tři roky později rehabilitován a poté pověřen řízením slovenské banky). Mezi dalšími spolupracovníky najdeme **Euarda Goldstückera**, **J. L. Fischera**, brojícího proti „antisemitské periferii, rozběsněné až k šílenství“, **Ivana Klímu**, líčícího sionistickou agresi z roku 1967 coby obranu proti arabskému pokusu provést „plán genocidy“ a kritizujícího „antisemitskou kampaň našich severních sousedů“ (čili opatření přijatá polskou vládou proti sionistům po napětí z let 1967/68). [4]

*Protisionistické shromáždění v Polsku, březen 1968 (zdroj: **Wilson Center**)*

Vedle Antonína J. Liehma, Jiřího Lederera či Karola Sidona psal do *LL* také Milan Kundera, jehož knihy pak v Itálii bude vydávat nakladatelství Adelphi, založené Robertem Olivettim, řízené Albertem Zevim a spravované Lucianem Foàem.

Avšak vrchním ideologem „socialismu s lidskou tváří“ byl Eduard Goldstücker. Pokud do ledna 1968 svou činnost omezoval na kulturní sféru, o měsíc později již zatoužil hrát vedoucí politickou úlohu. „Často mluvil v rádiu i televizi, nabádal k stranické ‚očistě‘ a ‚obrodě‘, pokoušel se získat sympatie spisovatelů, umělců, novinářů, lidí z oblasti kultury vůbec. Stal se členem různých rad, výborů a komisí. Později se upozadil a po Praze šly hlasy o jeho možném zvolení do funkce... prezidenta československé republiky! Sionisté věděli, že Goldstücker by této hodnosti nemohl dosáhnout, šířili však zvěsti vhodné pro umělou výživu své prestiže. Je jasné, že ‚možnému prezidentovi‘ se naslouchá pozorněji a s úctou.“ Slovenská *Pravda* později (1973) napíše: „Pod jeho vedením Svaz československých spisovatelů pozvolna prováděl ze svého východiska a ideologické pozice kontrarevoluci (...) Za přímé Goldstückerovy účasti byly publikovány rozsáhlé pasáže z prací trockisty a renegáta Isaaca Deutschera, který byl čtenářům prezentován jako význačný marxista.“

V politických kruzích bylo mocenské uskupení, k němuž Goldstücker patřil, zastoupeno velice dobře. Ekonom Ota Šik, „otec ekonomické reformy, jenž pod vlivem Jevseje Libermana vypracoval nové metody plánování, se stal zástupcem ministerského předsedy a členem ÚV, do něhož byl zvolen také František Kriegel. Jiří Pelikán převzal funkci generálního ředitele

Československé televize. Evžena Löbla jsme již zmínili. Pokud bychom chtěli vyjmenovat sionistické „intelektuály“, kteří se zabydli na katedrách či v novinových, časopiseckých a televizních redakcích, bylo by zapotřebí sepsat hodně dlouhý seznam. Srpnový zásah Sovětského svazu a dalších socialistických zemí ovšem mnohé sionisty přiměl k odchodu „za svobodu“ na Západ a do Izraele. Jejich pokus o dobytí moci byl pohřben za normalizace poměrů pod vedením Gustava Husáka, ovlivňovaného pro změnu autoritářským uskupením kolem Aloise Indry a Antonína Kapka. [5]

V květnu 1971 se konal XIV. sjezd KSČ, který potvrdil obnovu „konzervativního“ režimu. Zprávy italských sionistů (Segre, Luzzatto) z komunistické a socialistické strany k posrpnovému vývoji zde čteny již nebyly.

Zdroj: Claudio Mutti: „Budapest (1956), Praga (1968), Bucarest (1989)“. Stať pojednávající o sionistickém působení v těchto historických meznících. „Pražskou“ část uvozuje podtitul „Orge kafkiane e ‚primavera‘ sionista“. Autor se v ní postupně (a opakovaně) dokládá těmito tituly:

V. Begun, „Invasione senz'armi“, in: *Neman* (Minsk), 1. ledna 1973.

François Fejtö, *Storia delle democrazie popolari dopo Stalin*, Firenze 1971.

L. Fischer, „Riflessioni su T. G. M.“, in: *Praga 1968: Le idee del „nuovo corso“*, Jan Čech (ed.), Bari 1968.

Eduard Goldstücker, *Libertà e socialismo*, Roma 1968.

Ivan Klíma, „Un progetto e un partito“, in: *Praga 1968*, op. cit.

Poznámky k upravené české verzi:

Naše literatura v německém světě

K náznakům a důkazům, že se v řadě evropských zemí začíná o naši uměleckou tvorbu, a to především o filmovou, dramatickou a literární, projevovat živý zájem, lze z poslední doby uvést dva německy psané literární časopisy. První je rakouský měsíčník „Wort in der Zeit“, který Rudolf Henz a Gerhard Zerling vydávají v Štýrském Hradci, druhý je západoberský dvouměsíčník „Alternative“, jehož vydavatelem je Hildegard Brennerová. V obou případech jde o zvláštní čísla, věnovaná od začátku do konce naší literatuře. Rakouský měsíčník upozorňuje na to na titulním listě slovním, kruhovým znázorněním panorámatu soudobé české literatury, jež nakreslil dramatik Václav Havel, berlínský literární časopis není tak málomluvný a k dosti nápadnému sdělení, že své červnové dvojčíslo věnuje naší lyrice, próze a dramatické tvorbě, připojuje na obálce i kresbu představující dvojocasého českého lva v jeho autentické podobě.

Vydání těchto zvláštních čísel je potěšující věc, jež přímo vnucuje otázku, co dalo k tomu podnět. Nelze to přesně říci, neboť redakce obou časopisů se vlastně o tom nezmínují. Pokud jde o západoberský časopis, možno se ovšem snadno dovtípit, že se o to zasloužil Franz Kafka, totiž liblická konference o významu a smyslu Kafkaova díla, již se v květnu 1963 zúčastnili také literární historikové a kritikové z několika západních zemí. Zvláštní číslo „Alternative“ obsahuje dokonce v příloze hlavní dokumenty z této konference, jejíž ohlas dosud neutichl. Mluveno poněkud právníckou řečí, lze se důvodně domnívat, že se rozhovory mimo konferenční síň netýkaly jenom Kafky, ale i naší soudobé literární tvorby, a že z těchto hovorů a diskusí vzešla druhá objemná část červnového dvojčísla, i když nevíme, kdo a jak ji redigoval a jakými hledisky se při výběru ukázek řídil. Jisto je tolik, že svou pozornost soustředil na naši průbojnou tvorbu z posledních let. Proto se tu setkáváme s ukázkami z prózy Vyskočilovy, Macourkovy, Tatarkovy, Lustigovy, Blažkové a Linhartové, z tvorby Hrabalovy, Putíkovy, Johannidesovy, Skvoreckého, Nesvadbovy a Mňačkovy, z poezie Holubovy, Grušovy, Brouskovy, Skácelovy, Wernischovy, Hiršalovy a Válkovy, Štroblové, Divišovy,

K Liblicím

[1] Sionismus je ideologie založená na dogmatu „výlučnosti židovství“ (a tím přezírání Nežidů – gójů), postulátu „jednotného židovského národa“ („jedna duše, jedno tělo“), teorii „všeobecného antisemitismu“ („nevyléčitelná nemoc, která se přenáší už dvě tisíciletí“) a praxi „dvojí loajality“ („budeme se navzájem posilovat“). Každý pokus o vymezení za jakých podmínek se pojmy „sionista“ a „Žid“ stávají synonymem, jakož i popis (lobbingových) prostředků této ideologie a určení jejích cílů by nutně přesáhl formu poznámky.

[2] „Kafkovské orgie“ – od osmačtyřicátého do sedmapadesátého roku bylo Kafkovo dílo z československého kulturního života vykázáno; nebylo již znovu vydáváno a starší vydání byla v knihovnách znepřístupněna. „Socialistický realismus“ je pokládal za odpudivý projev anomální nezdravé mysli hebrejského prozaika, nikoli za obraz skutečnosti, nýbrž její patologický odraz šířící životní pesimismus a navozující ve čtenáři poraženectví. A byl to Eduard Goldstücker, propuštěný v roce 1955 díky „destalinizaci“ z původně doživotního trestu vězení a poté přednášející na Karlově univerzitě německou literaturu, kdo se zasloužil o „rehabilitaci Kafky“ v Československu (a ve Střední Evropě vůbec) a také o „vyvedení země z kulturní izolace“, neboť tzv. Liblická konference, uspořádaná u příležitosti stého výročí Kafkaova narození, byla na Západě – jistě ne náhodou – široce recipována. Stejně tak nikoli náhodou stojí dnes ve dvoraně „Franz Kafka Museum“ na pražské Malé Straně Černého skulptura dvou močících figur v historických hranicích českého státu. A tak dokonce i „katolická buzna“, prof. Putna, již před pár lety znechuceně konstatovala, že „o Kafkovi, o tomto intelektuálním kýči naší doby, je lépe snad raději už jen mlčet“. Rokem 1963 lze každopádně symbolicky datovat „sionistický návrat“ do kulturní politiky, kteráž pak kulminovala za Pražského jara.

[3] Např. z nového „investigativního“ televizního pořadu výmluvně nazvaného „Mezi námi“ záhy promlouvali synové dvou popravených: Rudolf

DĚLSKÝ POTÁPĚČ

Slánský a Jan Šling.

[4] Polská vláda na tamní destabilizační pokusy zareagovala přechodným uzavřením některých fakult, vylučováním studentů i učitelů, ostřejší cenzurou a ideologickou protiofenzivou. Jiří Lederer (sic) k tomu trefně píše: „...nebezpečnost antisionistické ofenzivy je v tom, že chtě nechtě má antisemitský charakter (...) vytahuje na světlo boží rasový původ obyvatel...“ (*Reportér* č. 17/1968, s. 4: „Polsko - země v napětí“).

Pro zostření obrázku nastíněného zdaleka Muttim se hodí dva domácí tituly: román *Vabank „stalinity“ Pludka* (i „intelektuální“ reakce Zdeny Salivarové „Pludek jde na vabank a Levít je prevít“, *Svědectví* č. 48/1974, s. 771-775) a sborník esejí *Republiku a varlata „trockisty“ Effenbergera*.